

dzi przytrzymujących zwierzę przy zabiegu. Zaobserwowano szczególnie w sektorze indywidualnym, gdzie było to miało pobieranej krwi, że przed i w czasie wykonywania zabiegu rzadko kiedy występowały odruchy samoobrony. Automat wypróbowano również w Zakładzie Unasieniania Zwierząt pobierając krew od buhajów o wadze ponad 1000 kg, u których pobranie krwi metodą tradycyjną natrafia niekiedy na duże trudności z uwagi na grubość i pofalowanie skóry oraz dość duży podkład tkanki łącznej. Siła odrzutu była tak duża, że igła z łatwością przebijała skórę i wchodziła do światła żyły.

Omówienie

1. Automat do pobierania krwi zwierząt umożliwiał w sposób pewny i szybki pobieranie krwi badanego zwierzęcia bez narażenia go na dodatkowe bolesne ukłucia, powodujące przy ponownym pobieraniu reakcję obronną zwierzęcia.

2. Przyrząd daje możliwość wykonywania zabiegów w każdych warunkach i o każdej porze eliminując rozlewanie krwi.

3. Eliminuje do minimum wysiłek fizyczny ze strony pobierającego krew.

4. Umożliwia jałowe pobranie krwi, która pod własnym ciśnieniem wpływa bezpośrednio do probówki.

5. Zastosowanie głowicy mocującej igłę z wytoczonym gniazdem odpowiadającym nasadce igły znormalizowanej do upustu krwi dług. 65 mm \varnothing 3 mm stosowanych do dnia dzisiejszego przy tych zabiegach nie stwarza konieczności produkowania nowych typów igieł, a umożliwia wykorzystanie igieł, których bardzo duże ilości posiadają Zakłady Lecznicze Zwierząt w Polsce i które w dalszym ciągu są produkowane.

6. Umożliwia stosowanie probówek o różnych wymiarach.

7. Umożliwia bardzo szybkie pobranie krwi bez pieczenia się i rozlewania na ściółkę, oraz zwiększa estetykę wykonywanego zabiegu.

8. Poprawia bezpieczeństwo i higienę pracy, wyklucza okaleczenia palców nasadkami igieł i stłuczonymi probówkami.

9. Zastosowanie opornika dwuramiennego przesuwalnego umożliwia wklucie igły na dowolną głębokość pod różnym kątem centrycznie do osi żyły, umożliwia przesuwanie się żyły w kierunkach bocznych. Zastosowanie opornika mogącego odchylić się o 90° umożliwia szybkie zdjęcie głowicy i założenie świeżej wyjałowionej igły i probówki.

10. Zastosowanie urządzenia spustowego na szerszej krawędzi rękojeści umożliwia wygodną pracę przyrządem.

Adres autora: lek. wet. Lech Jędrzak, Ostrów Wlkp., ul. Wigury 2.

JANUSZ A. MADEJ

PRZYPADEK CIAŁA OBCEGO W PRZEWODZIE POKARMOWYM PSA

Zakład Higieny Weterynaryjnej we Wrocławiu
Kierownik: lek. wet. Z. SEMKA

Obecność ciała obcych w przewodzie pokarmowym psów zdarza się dość często. Sprzyja temu polykanie tych ciał przy zabawie zwierząt, aportowanie przedmiotów i spaczony apetyt. Ciało obce mogą być kości drobiu, ości ryb, igły, druty, agrafki itp. Spotyka się je w obrębie jamy ustnej, w przełyku, żołądka i jelitach (2). Ciało obce w kształcie pierścieni (przekroje poprzeczne tętnic, tchawic, pętle z drutu itd.) po nanizaniu się na język mogą doprowadzić do martwicy i autoamputacji narządu. Podobnie nici mogą owijać się wokół więzadełka języka powodując jego martwicę. Ciało obce w żołądka psa spotyka się przy wściekłości, nosówce, po zjedzeniu ich z kar-

mą oraz przy aportowaniu. W przypadku wścieklicznych są to normalnie niejadalne ciała jak kamienie, szkło, metale, piasek itd. Do światła jelit ciała obce dostają się w okolicznościach podobnych jak do żołądka. Rutkowiak i wsp. (2) na 83 przypadki ciał obcych u psów stwierdził je u 50 sztuk w jelitach. Ciało pasmowate lub nitkowate po zaczepleniu się lub przyłgnięciu w którymś z odcinków przewodu pokarmowego zostają napięte przez ruchy perystaltyczne i powodują uszkodzenie ściany jelita. Obserwuje się wówczas stany zapalne błony śluzowej, liniową martwicę, a nawet wrzody, wpochwienia lub perforację do jamy brzusznej.

Przypadek własny

Przypadek dotyczy psa, samca, ratlera 17-to miesięcznego. Zwierzę było szczepione przeciwko wścieklicznie i nosówce. W wywiadzie stwierdzono: brak apetytu i pragnienia, wymioty wodnistą treścią oraz oddawanie małej ilości wodnisto-śluzowego kału zabarwionego na kolor czekoladowy. Pies ślinił się i po krótkim ataku drgawek padł nagle. W badaniu sekcyjnym zauważono na nagłośni białą-żółtawą twórczość o około 2 mm, który okazał się nitką jedwabiu. Tworzyła ona pętelkę owiniętą wokół nagłośni (jak na haku), a następnie przechodziła (dwa ramiona) do gardzieli. Nic była silnie napięta i przy lekkim pociąganiu udało się ją częściowo wydobyc z przełyku (około 12 cm). Dalsze pociąganie natrafiało na opór. Nagłośnia w miejscu przylegania jedwabiu była silnie pasmowato przekrwiona. Po przecięciu przełyku stwierdzono w jego świetle obie nitki, które następnie przechodziły do wpustu żołądka. Błona śluzowa przełyku była biała, pokryta mierną ilością śluzu jasno-czekoladowego. Żołądek o silnie zasinionej błonie śluzowej, powleczonej śluzem barwy czekoladowej nie zawierał treści pokarmowej. Nici w żołądka układały się luźno wzdłuż krzywizny małej i przechodziły do dwunastnicy. Po przecięciu jelit stwierdzono, że nici sięgały aż do jelita ślepego. W kilku miejscach ulegały one zapętleniu co stwierdzono w żołądku, dwunastnicy i na granicy jelita czczego z biodrowym. Od strony krezki błona śluzowa jelit była silnie przepojona barwnikiem krwi w postaci plam wielkości około 5 gr, kształtu owalnego. Odcinek jelita w którym znajdowała się nic wykazywał pierścieniowate przewężenia. Błona śluzowa dalszych odcinków przewodu pokarmowego była jedynie powleczonej mierną ilością czekoladowego śluzu. Wątroba była powiększona, barwy ciemnowisnawej na przekroju silnie ociekająca krwią żylną, przy ucisku krusza. Sledziona nieco obrzękła i nieznacznie przekrwiona. Obie komory serca puste. Pozostałe narządy zmian patologicznych nie wykazywały.

Bardzo rzadki przypadek ciała obcego (nici) przebywającej w prawie całym przewodzie pokarmowym psa zasługuje na uwagę ze względu na patogenezę zejścia śmiertelnego zwierzęcia. Nagła śmierć psa nie została spowodowana bezpośrednim działaniem ciała obcego, ponieważ błona śluzowa jelit nie była zapalnie zmieniona, nie stwierdzono też uszkodzeń mechanicznych ściany jelita jak również perforacji do jamy brzusznej. Obserwowano natomiast zmagazynowanie dużej ilości krwi w wątrobie, która u psów jest narządem wstrząsowym (1, 3, 4), przy równoczesnym braku krwi w naczyniach obwodowych ciała, dużych pniach naczyń, zlewisku naczyń krezkowych oraz sercu. Akcja serca została zatrzymana w skurczu. W okresie agonialnym wystąpiły u psa objawy nerwowe. Na podstawie obrazu klinicznego i sekcyjnego przypuszcza się, że bezpośrednią przyczyną śmierci zwierzęcia był wstrząs.

Piśmiennictwo

1. Petrow J., Wasadze G.: Nieobratymyże izmienienia pri szokie i krowopotierie, Izdatielstwo Medicina, 1966.
 2. Rutkowiak B., Rudnicki K., Kopczewski A.: Medycyna Wet. 27, 607, 1971.
 3. Walański J.: Patofizjologia ogólna i narządowa, PZWL, 1969.
 4. Vick J.: Jauor. Lab. Chir. Med. 56, 953, 1960.
- Adres autora: lek. wet. Janusz A. Madej, Wrocław, ul. Piasłowska 45/10.